

Briuselis, 2026 m. liepos 23 d.
(OR. en)

12131/26

DENLEG 81
FOOD 109
SAN 610

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos
gavimo data:	2026 m. liepos 22 d.
kam:	Tarybos generaliniam sekretoriatui
Komisijos dok. Nr.:	D115270/02
Dalykas:	[data] KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) .../..., kuriuo dėl didžiausios leidžiamosios mineralinės alyvos aromatinių angliavandenilių koncentracijos maisto produktuose iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/915

Delegacijoms pridedamas dokumentas D115270/02.

Pridedama: D115270/02

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, XXX
PLAN/2023/2345
(POOL/E2/2023/2345/2345-EN.docx)
D115270/02
[...] (2026) XXX

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) .../...

XXX

kuriuo dėl didžiausios leidžiamosios mineralinės alyvos aromatinių angliavandenilių koncentracijos maisto produktuose iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/915

(Tekstas svarbus EEE)

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) .../...

XXX

kuriuo dėl didžiausios leidžiamosios mineralinės alyvos aromatinių angliavandenilių koncentracijos maisto produktuose iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/915

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1993 m. vasario 8 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 315/93, nustatantį Bendrijos procedūras dėl maisto teršalų¹, ypač į jo 2 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

- (1) Komisijos reglamente (ES) 2023/915² nustatyta didžiausia leidžiamoji tam tikrų teršalų koncentracija maisto produktuose;
- (2) mineralinės alyvos angliavandeniliai (MOH) yra cheminiai junginiai, kuriuos sudaro nuo 10 iki maždaug 50 anglies atomų, kurie daugiausia gaunami iš žalios naftos, tačiau taip pat gaminami sintetiniu būdu iš anglių, gamtinių dujų ir biomasės. MOH gali užteršti maistą įvairiais būdais, pvz., per lubrikantus, skirtus derliaus nuėmimo ir maisto gamybos mašinoms, pagalbines perdirbimo priemones, pvz., išsiskiriančias medžiagas ar dulkių rišiklius, maisto ar pašarų priedus, su maistu besiliečiančias medžiagas ar aplinkos taršą. MOH skirstomi į dvi pagrindines rūšis: mineralinės alyvos sotieji angliavandeniliai (MOSH) ir mineralinės alyvos aromatiniai angliavandeniliai (MOAH);
- (3) 2012 m. Europos maisto saugos tarnyba (toliau – Tarnyba) priėmė mokslinę nuomonę dėl mineralinės alyvos angliavandenilių maisto produktuose³. Tarnyba padarė išvadą, kad medžiagų, kurios priskiriamos prie MOH, grupių galimas poveikis žmonių sveikatai labai skiriasi. MOAH gali veikti kaip genotoksiniai kancerogenai, o kai kurie MOSH gali kauptis žmogaus audiniuose ir sukelti nepageidaujamą poveikį kepenims. Todėl MOSH ir MOAH ekspozicija per maistą gali kelti susirūpinimą;
- (4) siekiant geriau suprasti MOSH ir MOAH, kurie labiausiai nulemia per maistą patiriamą ekspoziciją, santykinį buvimą maisto produktuose, Komisijos rekomendacijoje (ES) 2017/84⁴ valstybėms narėms rekomenduota, aktyviai dalyvaujant maisto tvarkymo subjektams, taip pat su maistu besiliečiančių medžiagų

¹ OL L 37, 1993 2 13, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1993/315/oj>.

² 2023 m. balandžio 25 d. Komisijos reglamentas (ES) 2023/915 dėl didžiausios leidžiamosios tam tikrų teršalų koncentracijos maiste, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1881/2006, (OL L 119, 2023 5 5, p. 103, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/915/oj>)

³ EFSA Panel on Contaminants in the Food Chain (CONTAM); Scientific Opinion on mineral oil hydrocarbons in food. EFSA Journal 2012;10(6):2704, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2012.2704>.

⁴ 2017 m. sausio 16 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2017/84 dėl alyvos angliavandenilių maisto produktuose ir su maistu besiliečiančiose medžiagose bei gaminiuose stebėsenos (OL L 12, 2017 1 17, p. 95, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2017/84/oj>).

gamintojams, perdirbėjams ir platintojams bei kitoms suinteresuotosioms šalims, vykdyti MOSH buvimo maiste ir su maistu besiliečiančiose medžiagose stebėseną. Be to, buvo rekomenduota, kad tais atvejais, kai maiste aptinkama MOH, turėtų būti atliktas taršos šaltinių nustatymo tyrimas ir turėtų būti įgyvendintos MOH paplitimo maiste prevencijos priemonės;

- (5) atsižvelgdama į naujus paplitimo duomenis, surinktus pagal Rekomendaciją (ES) 2017/84, ir naują mokslinę informaciją, 2023 m. liepos 12 d. Tarnyba priėmė atnaujintą maiste esančių mineralinės alyvos angliavandenilių rizikos vertinimą⁵;
- (6) Tarnyba padarė išvadą, kad MOSH gali kauptis įvairiuose organuose, tačiau dabartinė per maistą patiriama MOSH ekspozicija nekelia pavojaus visų amžiaus grupių žmonių sveikatai. Dėl MOAH ji padarė išvadą, kad MOAH su 3 ar daugiau aromatinių žiedų gali būti siejami su genotoksiškumu ir kancerogeniškumu. Kadangi trūksta toksikologinės informacijos apie MOAH su 1 ir 2 aromatiniais žiedais poveikį ir kadangi maiste yra MOAH su 3 ar daugiau aromatinių žiedų, suminio MOAH kiekio sukeliama ekspozicija gali būti pavojinga žmonių sveikatai;
- (7) todėl, siekiant užtikrinti aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį, turėtų būti nustatyta didžiausia leidžiamoji MOAH koncentracija maisto produktuose. Ši didžiausia leidžiamoji koncentracija turėtų būti taikoma neatsižvelgiant į taršos šaltinį, o tai reiškia, kad ji turėtų būti taikoma taršai, kurios iš pradžių buvo žaliavinėse medžiagose ar sudedamosiose dalyse arba kuri atsirado gamybos proceso, vežimo ir pakavimo metu. Tai taip pat apima maisto produktų taršą dėl leidžiamų, bet užterštų maisto priedų ir su maistu besiliečiančių medžiagų naudojimo;
- (8) iš paplitimo duomenų ir maisto produktus teršiančių MOAH šaltinių tyrimų paaiškėjo, kad daugumoje maisto produktų galima išvengti kiekybiškai įvertinamos MOAH koncentracijos. Todėl, kai įmanoma, kiekybinio nustatymo riba turėtų būti nustatyta kuo mažesnė, kiek tai protingai įmanoma (ALARA principas). Tačiau maisto produktams, kurių atveju įrodyta, kad koncentracija, nesiekianti kiekybinio nustatymo ribos, negali būti pasiekta, net ir taikant gerąją praktiką, turėtų būti nustatyta didžiausia leidžiamoji koncentracija, viršijanti kiekybinio nustatymo ribą. Siekiant užtikrinti, kad maisto tvarkymo subjektai nuolat stengtųsi nustatyti ir įgyvendinti tų maisto produktų taršos mažinimo priemones, turėtų būti nustatyti aiškūs tolesnio didžiausios leidžiamosios koncentracijos mažinimo terminai;
- (9) kadangi tyrimai parodė, kad MOAH perėjimas iš džiovintų arbatžolių ir džiovintų žolelių užpilų, išskyrus tirpią arbatą ar tirpius žolelių užpilus, į užplikytą gėrimą yra nedidelis, tokioms džiovintoms arbatžolėms arba džiovintų žolelių užpilams neturėtų būti taikoma didžiausia leidžiamoji koncentracija, išskyrus atvejus, kai jie naudojami kaip maisto sudedamoji dalis;
- (10) pagal Reglamento (ES) 2023/915 3 straipsnio 1 dalį to reglamento I priede nustatyta didžiausia leidžiamoji koncentracija taip pat taikoma džiovintiems, atskiestiems, perdirbtiems ir sudėtiniais maisto produktams, atsižvelgiant į atitinkamą perdirbimo koeficientą. Taikant Reglamento (ES) 2023/915 3 straipsnio 1 dalį taikytinai didžiausiai leidžiamajai MOAH koncentracijai apskaičiuoti, galima gauti didžiausią leidžiamąją koncentraciją, kuri yra mažesnė už kiekybinio nustatymo ribą. Tokiais atvejais taikytina didžiausia leidžiamoji koncentracija turėtų būti padidinta iki

⁵ EFSA Panel on Contaminants in the Food Chain (CONTAM); Scientific Opinion on an update of the risk assessment of mineral oil hydrocarbons in food. EFSA Journal EFSA Journal 2023;21(9):8215, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2023.8215>.

pasiekiamos kiekybinio nustatymo ribos. Džiovintoms arbatžolėms ir džiovintų žolelių užpilams, išskyrus tirpią arbatą ar tirpius žolelių užpilus, kuriuose naudojami prieskoniai arba džiovintos prieskoninės žolės, neturėtų būti taikoma didžiausia leidžiamoji koncentracija, apskaičiuota pagal Reglamento (ES) 2023/915 3 straipsnį, išskyrus atvejus, kai arbata ar žolelių užpilai naudojami kaip maisto sudedamoji dalis;

- (11) kadangi šiuo reglamentu nustatoma konkreti didžiausia leidžiamoji koncentracija, nuo 2030 m. sausio 1 d. taikytina perdirbtiems ir sudėtiniam maisto produktams, kuriuose buvo naudojamos sudedamosios dalys, kurioms nustatyta didžiausia leidžiamoji koncentracija, šis taikytinos didžiausios leidžiamosios koncentracijos padidinimas iki kiekybinio nustatymo ribos turėtų būti taikomas tik iki 2029 m. gruodžio 31 d.;
- (12) todėl Reglamentas (ES) 2023/915 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (13) atsižvelgiant į tai, kad tam tikrų maisto produktų, kuriems taikomas šis reglamentas, galiojimo laikas yra ilgas arba jie gali būti perdirbti į maisto produktus, kurių galiojimo laikas yra ilgas, maisto produktus, kurie buvo teisėtai pateikti rinkai iki didžiausios leidžiamosios koncentracijos taikymo pradžios dienos, turėtų būti leidžiama palikti rinkoje iki jų minimalaus tinkamumo vartoti termino arba nuorodoje „Tinka vartoti iki ... (data)“ nurodyto termino;
- (14) turėtų būti nustatytas tinkamas laikotarpis, per kurį maisto tvarkymo subjektai galėtų pasirengti laikytis šiuo reglamentu nustatytą didžiausios leidžiamosios koncentracijos reikalavimų;
- (15) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES) 2023/915 iš dalies keičiamas taip:

- (1) 3 straipsnyje įterpiamos šios dalys:
 - „4. Iki 2029 m. gruodžio 31 d. mineralinės alyvos aromatinių angliavandenilių (MOAH) atveju, apskaičiuojant taikytiną didžiausią leidžiamąją koncentraciją pagal šį straipsnį, taikomos šios taisyklės:
 - (a) jei pagal šį straipsnį apskaičiuota didžiausia leidžiamoji koncentracija yra mažesnė už 0,50 mg/kg kiekybinio nustatymo ribą maisto produktams, kuriuose nurodytas riebalų/aliejaus kiekis arba, jei riebalų/aliejaus kiekis nenurodytas, kuriuose kompetentingos institucijos nustatytas riebalų/aliejaus kiekis yra mažesnis nei 4 %, didžiausia leidžiamoji koncentracija padidinama iki 0,50 mg/kg;
 - (b) jei pagal šį straipsnį apskaičiuota didžiausia leidžiamoji koncentracija yra mažesnė už 1,0 mg/kg kiekybinio nustatymo ribą maisto produktams, kuriuose nurodytas riebalų/aliejaus kiekis arba, jei riebalų/aliejaus kiekis nenurodytas, kuriuose kompetentingos institucijos nustatytas riebalų/aliejaus kiekis yra 4–50 %, didžiausia leidžiamoji koncentracija padidinama iki 1,0 mg/kg;
 - (c) jei pagal šį straipsnį apskaičiuota didžiausia leidžiamoji koncentracija yra mažesnė už 2,0 mg/kg kiekybinio nustatymo ribą maisto produktams, kuriuose nurodytas riebalų/aliejaus kiekis arba, jei riebalų/aliejaus kiekis nenurodytas, kuriuose kompetentingos institucijos nustatytas riebalų/aliejaus kiekis yra didesnis nei 50 %, didžiausia leidžiamoji koncentracija padidinama iki 2,0 mg/kg.

5. Didžiausia leidžiamoji MOAH koncentracija arbatoje ir žolelių užpiluose, išskyrus tirpią arbatą ar tirpius žolelių užpilus, pagal šį straipsnį neapskaičiuojama, išskyrus atvejus, kai arbata ar žolelių užpilas naudojamas kaip maisto sudedamoji dalis.“;
- (2) 10 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:
- (a) įvadinis sakinyss pakeičiamas taip:
- „Maisto produktai, teisėtai pateikti rinkai iki a–u punktuose nurodytų datų, gali likti rinkoje iki jų minimalaus tinkamumo vartoti termino arba nuorodoje „Tinka vartoti iki ... (data)“ nurodyto termino.“;
- (b) įterpiamas šis punktas:
- „u) 2027 m. sausio 1 d., kiek tai susiję su I priedo 5.5 skirsnyje nustatyta didžiausia leidžiamąja mineralinės alyvos aromatinių angliavandenilių koncentracija, arba, jei 5.5 skirsnyje nurodyta konkreti taikymo pradžios data, iki tos datos.“;
- (3) I priedas iš dalies keičiamas pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2027 m. sausio 1 d.

Priimta Briuselyje

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN